

Landskabskarakter

Åbent herregårdslandskab centreret omkring Engelsholm Sø, med Engelsholm Slot og Nørup Kirke som visuelle fixpunkter.

Det småbakkede landskab med sine mange dødishuller og de stejle skrænter omkring søen, står i skarp kontrast til den omgivende smeltevandsflade. Fra søen forgrener flere markante sidedale sig, hvis vandløb løber til søen.

Landskabet kan overskues i sin helhed fra områdets højdedrag, og her opleves landskabet værende i middel skala.

Dødislandskabet bidrager til et relativt højt antal naturområder med eng, kær, hede, overdrev og små skove.

1. Udsigt fra Nørup Kirke over Engelsholm Slot og landskabet.

2. Nørup Kirke set fra Søbakken. Sø og kirk er visuelle fixpunkter i det relativt ubebygget landskab omkring Engelsholm Sø.

Vær opmærksom på:

- De nære omgivelser omkring søen opleves som relativt ubebyggede og naturlige og er derfor meget sårbare over for tekniske anlæg og byggeri, som fjerner fokus fra søens landskab og slottet.
- I karakterområdets naboer områder er landskabet præget af landbrug og flere grupper af vindmøller. Vindmøllerne er synlige fra udsigtspunkter og højdedrag, særligt udsigtspunktet fra Nørup Kirke. Den kumulative effekt af nye tekniske anlæg af stor skala, såsom vindmøller, både i naboer områder og inden for karakterområdet vil påvirke landskabet negativt og må frarådes. Der skal derfor udvises særlig forsigtighed i forbindelse med udsigter, samt hvor der er visuel sammenhæng til omkringliggende landskaber.

3. Engelsholm Sø set fra bådebro ved slottet.

4. Engelsholm Sø set fra Sødover.

Naturgeografisk beskrivelse

Området er præget af den 44 hektar store Engelsholm Sø, som er beliggende i et markant stort dødishul. Omkring søen ligger flere små dødishuller som i dag udgøres af Nikkemose, Ørskov Sø og Dyndmose. Oprindeligt var området en del af et stort tunneldalsystem, som også omfatter Fårup Sø og den øvre del af Grejsdalen, og som ligger parallelt med Vejle Ådal. Tunneldalen blev afspærret med randmoræneaflejringer fra et senere isfremstød ved Sødover mellem Engelsholms Sø og Ollerup Kær, og den afsnørede del af tunneldalen blev fyldt op med gletsjeris, som herefter blev tildækket med smeltevandsmateriale. Den efterfølgende afsmeltning af isen har skabt det markante dødishul, vi ser i dag, med stejle skrænter som står i skarp kontrast til den omgivende smeltevandsflade.

Engelsholm Sø får primært sit vand fra undersøiske kilder, og Vejle Å har sit udspring fra søen. Ud over Vejle Å løber flere vandløb, Engelsholm Bæk, Sødover Bæk og Nørup Bæk i markante sidedale til søen. Omkring søen er terrænet småbakket med åbne hede- og engarealer, små skove, samt dødishuller med sø eller mose. Syd for søen ligger Dyrehaven som et større skovområde.

5. Udsigt over landbrugslandskabet øst for Engelsholm Sø.

6. Dyndmose, et af området mange dødishuller, som idag er tørvemose.

Kulturgeografisk beskrivelse

Engelsholm Slot ligger syd for Engelsholm Sø, og vest for søen ligger Nørup Kirke, begge har de karakteristiske løgformede kupler, som storkøbmand Gerhard de Lichtenberg satte på flere af sine besiddelser i 1700tallet. Selvom slot og kirke ligger hver for sig, hører de sammen og er typiske elementer i herregårdslandskabet omkring Engelsholm Sø.

Ved Vejle Å's udspring ligger Engelsholm Vandmølle. Skoven syd for slottet har været dyrehave.

Det gamle herregårdslandskab omkring Engelsholm er i cirka 1930 udstykket i husmandsbrug, og der er derfor mange små bebyggelser på Engelsholm Mark. Husmandskolonien øst for slottet er således nyere end de mest karakteristiske træk i herregårdslandskabet, og kolonien kan ikke genfindes på referencekortet Høje Målebordsblad fra 1864-1899.

Visuelt rumlig beskrivelse

Landskabet er overvejende åbent eller transparent, og kan overskues i sin helhed fra de omkringliggende højdedrag.

Landskabet har en middel skala.

Nørup Kirke ligger højt i terrænet på toppen af de bakker, der omgiver søen, mens Engelsholm Slot ligger lavt, nede ved søen. Kirken og slottet er begge visuelle fixpunkter i landskabet. Fra udsigtspunkter ved Nørup Kirke og højdepunktet på Engelsholm Mark kan man overskue det samlede område.

Sødoover ligger relativt skjult og er fint indpasset i landskabet. Omvendt ligger de nyere boligområder i Nørup som et kontrasterende og mere moderne element i landskabet, hvor især byens kant mod søen er synlig.

I områdets nordøstlige ende er landskabet præget af kuperet randmoræne med skov eller overdrev på daltoppe, samt moser og små søer i dalbundene. Her ligger bl.a. Ørskov Sø og Nikkemose, som er værdifulde naturområder.

7. Engelsholm Slot set fra Nørup Kirke.

8. Engelsholm Slot set fra Engelsholmvej.

9. Kig mod bykanten af Nørup og Nørup Kirke.

10. Bykanten af Sødoover mod øst.

Landskabskarakter	
Karakterstyrke (stærkt karakteristisk/karakteristisk/karaktersvag)	Stærkt karakteristisk.
Landskabskarakterens oprindelse (kulturgeografi)	Småbakked dødislandskab med markant dødishul omgivet af større smeltevandsslette, hvis flade står i klar kontrast.
Reference	Høje Målebordsblad (1864-1899).
Nøglekarakter	Åbent herregårdslandskab centreret omkring Engelsholm Sø, med Engelsholm Slot og Nørup Kirke som visuelle fixpunkter. Småbakked dødislandskab med mange markante dødishuller med moser og søer. Mange små naturområder med eng, kær, hede, overdrev og små skove.
Geologi	Dødislandskab med stor kilderig sø dannet som dødishul.
Visuel analyse	
Skala (lille/middel/stor)	Middel.
Rumlig afgrænsning (åbent/transparent/lukket)	Åbent til transparent.
Kompleksitet (komplekst/sammensat/enkelt)	Sammensat.
Struktur og mønstre	Intakt infrastruktur. Små marklodder og ekstensive arealer, hvis struktur følger det faldende terræn mod søen.
Visuel uro (uroligt/middel/roligt)	Middel.
Sårbarhed	
Udsigter	Nørup Kirke, højdepunktet på Engelsholm Mark.
Særlige objekter	Engelsholm Slot, Nørup Kirke.
Særlige områder (fredninger, kulturmiljø, friluftsområder, naturområder)	Kulturmiljøområder: 191 Engelsholm Slot og 192 Engelsholm Mark husmandskoloni. Særligt værdifuldt landskab. Del af et større friluftsområde.
Visuel sammenhæng til naboer	Visuel sammenhæng med morænefladerne omkring søen, særligt mod øst.

11. Byggeri lagt rigtigt i terrænet set fra vejen mod Sødober.

12. Ekstensivt dyrket landskab ved Engelsholm Mark set fra Engelsholmvej.